

Svenska Brukshundklubben
Svenska Schäferhundklubben

Härmed översändes protokollsutdrag ur vederbörligen justerat protokoll fört vid sammanträde med SKKs avelskommitté den 28-29 januari 2017.

SKK/AK nr 1-2017

§ 7 Index för HD och ED

a) Utvärdering av index för ledhälsa

Avelskommittén hade tagit del av den utvärdering av HD-/ED-index i avelsarbetet som Sofia Malm genomfört. Tillgång till skattade avelsvärden, index, har funnits för ett antal raser sedan 2012 och infördes som ett hjälpmedel för klubbar och uppfödare för att minska förekomsten av ledproblem inom dessa raser. Utvärderingen, som finns att läsa i sin helhet på skk.se, återger gången vid införande av index samt hur index har påverkat avelsurvalet i de sju raser som haft index sedan 2012 eller 2013.

Skattning av avelsvärden innebär att man inte bara nyttjar den information som finns om enskilda hundars egen höft- och armbågsledsstatus vid val av avelsdjur, utan även väger in släktingars status. På så sätt får man bättre kunskap om den tilltänkta avelshundens genetiska förutsättningar och sannolikheten för att den ska nedärva, eller inte nedärva, dysplasi.

Utvärderingen påvisade ett tydligt samband mellan kullens preliminära kullindex (föräldradjurens genomsnittliga index vid parningstillfället) och risken att dessa individer drabbas av ledproblem senare i livet. Man kunde bl a se att individer med HD-grad A generellt kommer ur kullar med ett högre preliminärt kullindex än hundar med HD-grad B. Ett preliminärt kullindex som är bättre än rasens genomsnitt, alltså över 100, medför större sannolikhet att hundarna vid senare röntgen bedöms som fria från höftledsdysplasi.

Den omfattande utvärderingen visade även på att skillnaden i hur avelsdjur inom indexraserna väljs är liten om man jämför perioden före och efter det att index införts. Det går inte att påvisa att uppfödarna i någon stor utsträckning avlat med hänsyn till index. En relativt stor andel av kullar födda efter införande av index hade preliminära kullindex under 100. För en effekt av index på ledhälsan i de berörda raserna hade det varit önskvärt med en större hänsyn till verktyget i avelsurvalet. SKK har informerat om index och tillämpning av index som avelsverktyg både på SKKs webbplats och via fysiska utbildningar av uppfödare.

AK tackade Sofia Malm för presentationen och för det stora arbetet med utvärderingen.

b) Fler indexraser

AK har tidigare uttalat att man ser index som ett bra verktyg i avelsarbetet och önskar införa det för fler raser där behov och möjlighet finns med avseende på förekomst av klinisk ledproblematik, rasens numerär samt antal/andel röntgade hundar.

Verktyget är särskilt användbart för raser med hög HD-frekvens där index ger möjlighet till en säkrare avelsvärdering och ett bättre utnyttjande av den befintliga populationen, samtidigt som HD-problematiken kan minskas i högre takt än tidigare. Därför har AK för avsikt att införa HD-/ED-index i raser med hög HD-frekvens även om berörd ras- och/eller specialklubb inte uttryckt önskemål om detta.

Mot bakgrund av utvärderingen av index i pilotraserna, och för att möjliggöra en mer intensiv selektion baserad på HD-index, **beslutade** AK att indexraser med hälsoprogram för HD på nivå 3 ska kunna välja att införa krav på att föräldradjurens genomsnittliga HD-index vid parningstillfället ska vara över 100. Beslutet innebär i praktiken att det för indexraser med hälsoprogram för HD på nivå 3 finns två alternativa hälsoprogram; preliminärt kullindex över 100 som rekommendation eller som krav för registrering. Vilken nivå som är lämplig fastställs i dialog med respektive klubb.

AK diskuterade även eventuell förändring i hälsoprogram för ED på nivå 3 i samband med införande av index i fler raser. AK **uttalade** att sambandet mellan ED grad 1 och kliniska problem inte är tillräckligt utrett för att man ska kunna jämföra ED grad 1 med HD grad C. ED grad 1 innebär per definition sekundära förändringar i leden, vilket inte behöver vara fallet för hundar med HD grad C. AK **ansåg** mot bakgrund av detta att hälsoprogram för ED på nivå 3, även efter införande av ED-index, bör ligga kvar.

Tidigast från 2018 kan ytterligare raser få index. AK gick igenom förutsättningarna för de raser som är aktuella att få index för HD och/eller ED.

AK **beslutade** att införa HD-index för de fem högst prioriterade raserna (briard, chow chow, dogue de bordeaux, newfoundlandshund och tysk schäferhund) samt ED-index för de fyra högst prioriterade raserna (chow chow, dogue de bordeaux, newfoundlandshund och tysk schäferhund).

AK **beslutade** vidare att införa index för finsk stövare, som till AK 5-2016 § 129 a, hade inkommit med förfrågan om införande av HD-index för rasen. Ytterligare raser kommer att erbjudas HD- och/eller ED-index tidigast från och med 2018. Dialog i frågan kommer hållas med berörda special- och rasklubbar.

c) Skrivelse gällande index från Svenska Schäferhundklubben

Det förelåg en skrivelse från Svenska Schäferhundklubben avseende införande av index. Klubben uttrycker att man inte är positiv till att införa index för schäferhund.

AK **konstaterade** att det vore olyckligt för utvecklingen inom tysk schäferhund att, trots tillgången till ett bättre avelsverktyg avseende ledhälsa, fortsätta basera urvalet för HD och ED enbart på individernas fenotyp.

AK **uttalade** att man avser att införa HD-/ED-index för rasen från januari 2018, och att i dialog med klubben fastställa huruvida hälsoprogrammet för HD bör innebära krav på eller rekommendation om preliminärt kullindex för HD över 100.

AK **beslutade** att uppdra till Maria Dahlberg (sammankallande), Sofia Malm och Helena Skarp att besvara skrivelsen.

Med vänlig hälsning
Svenska Kennelklubben

Anna Qvarfort
e.u.